

Dnr HS2015/331

Fakulteten för humaniora och samhällsvetenskap

Studieplan för utbildning på forskarnivå i Litteraturvetenskap

(Doctoral studies in Comparative Literature)

Beslut om inrättande

Studieplanen är fastställd 2007-06-07 av Estetisk-filosofiska fakultetsnämnden, reviderad 2011-04-07, samt reviderad av fakultetsnämnden för humaniora och samhällsvetenskap 2013-05-16 och av fakultetsnämnden vid Fakulteten för humaniora och samhällsvetenskap 2015-06-11.

Utbildning på forskarnivå ges i den omfattning som tillgängliga resurser medger. Allmänna bestämmelser för utbildning på forskarnivå finns i Högskolelagen och Högskoleförordningen.

1. Allmänt

Ämnet Litteraturvetenskap etablerades 1968 vid dåvarande universitetsfilialen, sedermera Högskolan i Karlstad. Litteraturvetenskap fick status som forskarutbildningsämne 1998 och antog sina första doktorander 1999.

Litteraturvetenskap i Karlstad sätter fokus på *Gränsöverskridanden* i olika former: tematiskt, stoffmässigt och interdisciplinärt. Ämnet bedriver forskning inom flera områden, däribland narratologi, intermedialitet och mediehistoria, genusteori, drama/teater och lyrisk modernism och avantgarde, både i en nationell och nordisk/internationell kontext, samt ämnesdidaktisk forskning inom dessa och andra områden. Ämnet är representerat i fakultetens Kulturvetenskapliga forskningsmiljö samt i centrumbildningen Centrum för språk- och litteraturredaktik (CSL) och har nära kontakter med andra högre lärosäten inom landet. Ämnets högre seminarium är öppet för doktorander och lärare från andra ämnen.

Ämnet är ämnesöverskridande och bedrivs ofta i samspel med besläktade discipliner inom humanistiska, estetiska, beteendevetenskapliga eller samhällsvetenskapliga kunskapsområden. Det tar sin utgångspunkt i ett brett textbegrepp och uppmuntrar studier av fiktionsformer och litterära uttryck inom andra medier.

I enlighet med Karlstads universitets policy för jämställdhet skall genusperspektivet beaktas i utbildningen på forskarnivå. Doktoranden skall även få insikter om mångvetenskapliga arbetsätt och erfarenheter av möten över traditionella ämnesgränser.

2. Utbildningens mål

Allmänna mål för utbildning på forskarnivå beträffande kunskap och förståelse, färdighet och förmåga, samt värderingsförmåga och förhållningssätt, anges i Examensordningen (Högskoleförordningen, bilaga 2, SFS 2006:1053):

Kunskap och förståelse

För licentiatexamen skall doktoranden:

- visa kunskap och förståelse inom forskningsområdet, inbegripet aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av detta samt fördjupad kunskap i vetenskaplig metodik i allmänhet och det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet.

För doktorsexamen skall doktoranden:

- visa brett kunnande inom och en systematisk förståelse av forskningsområdet samt djup och aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av forskningsområdet, och

- visa förtrogenhet med vetenskaplig metodik i allmänhet och med det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet.

Färdighet och förmåga

För licentiatexamen skall doktoranden

- visa förmåga att kritiskt, självständigt och kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar, att planera och med adekvata metoder genomföra ett begränsat forskningsarbete och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och därigenom bidra till kunskapsutvecklingen samt att utvärdera detta arbete,
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt klart presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt, och
- visa sådan färdighet som fordras för att självständigt delta i forskning och utvecklingsarbete och för att självständigt arbeta i annan kvalificerad verksamhet.

För doktorsexamen skall doktoranden

- visa förmåga till vetenskaplig analys och syntes samt till självständig kritisk granskning och bedömning av nya och komplexa företeelser, frågeställningar och situationer,
- visa förmåga att kritiskt, självständigt, kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar samt att planera och med adekvata metoder bedriva forskning och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och att granska och värdera sådant arbete,
- med en avhandling visa sin förmåga att genom egen forskning väsentligt bidra till kunskapsutvecklingen,
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt med auktoritet presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt,
- visa förmåga att identifiera behov av ytterligare kunskap, och
- visa förutsättningar för att såväl inom forskning och utbildning som i andra kvalificerade professionella sammanhang bidra till samhällets utveckling och stödja andras lärande.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För licentiatexamen skall doktoranden

- visa förmåga att göra forskningsetiska bedömningar i sin egen forskning,
- visa insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att ta ansvar för sin kunskapsutveckling.

För doktorsexamen skall doktoranden

- visa intellektuell självständighet och vetenskaplig redlighet samt förmåga att göra forskningsetiska bedömningar, och
- visa fördjupad insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används.

Vetenskaplig uppsats/Vetenskaplig avhandling

- För licentiatexamen skall doktoranden ha fått en vetenskaplig uppsats om minst 90 högskolepoäng godkänd.
- För doktorsexamen skall doktoranden ha fått en vetenskaplig avhandling (doktorsavhandling) om minst 180 högskolepoäng godkänd.

Ämnesspecifika mål

Utöver vad som ovan angetts skall doktorand i litteraturvetenskap efter genomgången utbildning visa fördjupad förståelse för litteraturens estetiska särart och samhällsliga position under olika historiska epoker samt avsevärt fördjupad och vidgad skönlitterär beläsenhet. Doktorand med litteraturdidaktisk inriktning skall efter genomgången utbildning visa fördjupad förståelse för litteraturens och läsandets plats och funktion inom utbildningssystemet samt en bred kännedom om litteraturdidaktiska teorier och metoder.

Utbildningen skall förbereda doktoranden för yrkesverksamhet inom högskolan och andra utbildningsinstitutioner samt för andra områden där gedigna kunskaper om litteratur och insikter om humanistisk forskningsverksamhet är av stort värde. Det kan gälla utredningsarbete inom den offentliga kultursektorn, tjänster inom förlagsvärlden eller media, på bibliotek eller arkiv.

3. Behörighet

Behörig att antas till utbildning på forskarnivå är den som uppfyller villkor för såväl grundläggande som särskild behörighet och som har sådan förmåga i övrigt som behövs för att tillgodogöra sig utbildningen.

3.1 Grundläggande behörighet har den som har avlagt en examen på avancerad nivå, fullgjort kursfordringar om minst 240 högskolepoäng, varav minst 60 högskolepoäng på avancerad nivå, eller som på annat sätt inom eller utom landet har förvärvat i huvudsak motsvarande kunskaper. Fakultetsnämnden får för en enskild sökande medge undantag från kravet på grundläggande behörighet om det finns särskilda skäl. (Högskoleförordningen, 6 kap.)

3.2 Särskild behörighet har den som avlagt magisterexamen med litteraturvetenskap som huvudämne eller på annat sätt förvärvat motsvarande kunskaper. Goda kunskaper i svenska och engelska är ett krav. Kunskaper i andra språk är av värde.

4. Antagning

Ansökan om antagning till utbildning på forskarnivå sker i den ordning som fastställts av universitetsstyrelsen vid Karlstads universitet.

5. Urval

Urval bland behöriga sökande till utbildningen på forskarnivå görs med hänsyn till den bedömda förmågan att framgångsrikt genomgå sådan utbildning. Urvalet baseras på den sökandes tidigare studieresultat med betoning på kvaliteten främst på hans/hennes självständiga vetenskapliga arbeten (däribland kandidat- och magisteruppsatser), den sökandes språkfärdigheter, förväntade förmåga att aktivt delta i ämnets forskningsmiljö samt i vilken utsträckning den sökandes forskningsinriktning svarar mot befintlig handledarkapacitet.

6. Utbildningens innehåll och uppläggning

Utbildningen på forskarnivå kan genomföras med sikte på doktorsexamen respektive licentiatexamen. Doktorsexamen innebär en utbildningstid på fyra år, motsvarande 240 högskolepoäng, och licentiatexamen innebär en utbildningstid på två år, motsvarande 120 högskolepoäng. Utbildningen innehåller dels en kursdel och dels ett självständigt arbete (vetenskaplig avhandling respektive uppsats). För doktorsexamen omfattar kursdelen 60 högskolepoäng och för licentiatexamen 30 högskolepoäng.

6.1 Kurser

Ämnesspecifika kurser

Doktorand i litteraturvetenskap skall genomgå kurser om totalt 60hp:

- *Litteraturvetenskaplig teori och metod* (15 hp), obligatorisk.
- *Litteraturhistorisk fördjupningskurs* (15 hp), obligatorisk, sätts ihop i samråd med handledare. Kursen kan vara inriktad på specifika genrer, epoker, stilar, teman eller annat.
- Övriga kurser (27 hp) skall vara ämnes- och/eller avhandlingsfokuserade, och fastställs i samråd mellan doktorand och handledare.
- Seminarier och forskningspresentation, 3 hp

Doktorand med litteraturdidaktisk inriktning skall genomgå kurser om totalt 60hp:

- *Litteraturvetenskaplig teori och metod* (15 hp), obligatorisk
- *Litteraturhistorisk fördjupningskurs med didaktiskt perspektiv* (15 hp), obligatorisk, sätts ihop i samråd med handledare.
- Övriga kurser (27 hp) skall vara ämnes- och/eller avhandlingsfokuserade, och fastställs i samråd mellan doktorand och handledare.
- Seminarier och forskningspresentation, 3 hp

Licentiat i litteraturvetenskap eller med litteraturdidaktisk inriktning skall för att erhålla examen, ha fullföljt de två första kurserna för respektive inriktning om totalt 30hp, dvs.

Litteraturvetenskaplig teori och metod och *Litteraturhistorisk fördjupningskurs* eller *Litteraturhistorisk fördjupningskurs med didaktisk inriktning*.

6.2 Doktorsavhandling och licentiatuppsats

Deltagare i utbildning på forskarnivå skall utarbeta en vetenskaplig avhandling för doktorsexamen respektive en vetenskaplig uppsats för licentiatexamen. Avhandling och licentiatuppsats kan antingen vara ett vetenskapligt sammanhängande verk d.v.s. en monografi eller en sammanläggningsavhandling. Uppsatsen skall försvaras vid ett licentiatseminarium. Avhandlingen skall försvaras vid en offentlig disputation. För mer information se gällande policydokument ”Regler för doktorsavhandling och disputation” och ”Regler för licentiatuppsats”.

Doktorsavhandling eller licentiatuppsats kan skrivas på svenska, danska, norska eller engelska.

6.3Handledning

Den som antagits till utbildning på forskarnivå har rätt till handledning enligt gällande antagningsordning för forskarutbildning vid Karlstads universitet.

6.4 Individuell studieplan

Vid studiernas början skall doktoranden i samråd med sina handledare upprätta en individuell studieplan. Studieplanen skall innehålla en tidsmässigt realistisk planering för utbildningen på forskarnivå, samt för handledning. Planen skall också innehålla en introduktion till forskningsområdet, problemformulering, forskningsarbetets syfte, metodiska och teoretiska utgångspunkter samt aktuella forskningsetiska överväganden. Den individuella studieplanen skall kontinuerligt (minst en gång per år) följas upp med kommentarer och eventuella korrigeringar i skriftlig form.

6.5 Examination

Examination av kurser sker enligt gällande kursplaner. Vetenskaplig avhandling, respektive licentiatuppsats examineras enligt högskoleförordningen (Kap. 6, §§ 33-35), samt gällande policydokument vid Karlstads universitet.